

VALINNAISAINEOPAS 7.- LUOKKALAISILLE

- * Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit
- * Muut kahden ja yhden vuosiviikkotunnin valinnaisaineet

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opinto- valmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014)

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

Valtioneuvoston asetuksessa vuosiluokille 7-9 osoitetaan kullekin taide- ja taitoaineelle (musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta, kotitalous) kaikille yhteisen opetuksen vähimmäismäärä. Lisäksi näiden oppiaineiden opetukseen osoitetaan vuosiluokille 7-9 yhteensä viisi vuosiviikkotuntia, joista tuntijaossa käytetään nimeä **taide- ja taitoaineiden valinnaiset**.

Lumijoen perusopetuksen tuntijakopäätöksessä (Sivistysltk 20.1.2015, 11 §) 7. vuosiluokalla yksi taide- ja taitoaineiden valinnastunti on osoitettu yhteisen käsityön oppimäärään. Sekä **8. ja 9. vuosiluokalla kaksi vuosiviikkotuntia** on osoitettu taide- ja taitoaineiden oppimääriin **oppilaan valintaan perustuen**. Kunkin taide- ja taitoaineen valinnaisten tuntien tavoitteet ja keskeiset sisällöt on kuvattu tässä oppaassa. Taide- ja taitoaineiden valinnaisina tunteina tarjotaan oppilaan valittavaksi sekä 8. että 9. vuosiluokalla 2 vuosiviikkotuntin aineet **kuvataide, musiikki, käsityö (tekninen työ tai tekstiilityö) ja kotitalous**.

Valinnaiset aineet

Lumijoen perusopetuksen tuntijakopäätöksessä taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien lisäksi on **muiden valinnaisten aineiden tunteja sekä 8. että 9. vuosiluokalla neljä tuntia**. Valinnaisina aineina tarjotaan perusopetukseen soveltuvia, syventäviä ja soveltavia perusopetukselle asetettuja tavoitteita tukevia aineita tai useasta aineesta muodostettuja oppiainekokonaisuuksia.

Vieraiden kielten osalta Opetussuunnitelman perusteissa on määritelty B2-kielinä opettavien valinnaisten kielten tavoitteet ja keskeiset sisällöt. **Valinnaisen B2-kielen laajuus on vähintään neljä vuosiviikkotuntia. Sitä opiskellaan siten kaksi vuosiviikkotuntia sekä 8. että 9. vuosiluokalla.**

Valinnaisten aineiden tunteina tarjotaan sekä 8. että 9. vuosiluokalla valittavaksi

- * B2-kieli saksa tai espanja (yht. 2+2 vvt),
- * tietotekniikka (2 vvt),
- * myös jonkin taide- ja taitoaineen voi valita toiseksi 2 vuosiviikkotuntin valinnaisaineeksi
- * äidinkieli/ilmaisutaito (1 vvt),
- * englanti (1 vvt),
- * ruotsi (1 vvt),
- * liikunta (1 vvt),
- * tekninen työ (1 vvt),
- * tekstiilityö (1 vvt),
- * kotitalous (1 vvt),
- * Valinnaisaineiden tavoitteet ja sisällöt on kuvattu tässä oppaassa.

Valintojen tekeminen

Valintatoiveet ilmoitetaan sähköisesti vastaamalla rehtorin lähettämään Forms-kyselyyn. Linkki kyselyyn lähetetään oppilaille ja huoltajille Wilma-viestillä. Kyselyssä valitaan

1. Taide- ja taitoaine ja sille varavalinta,
2. Toinen kahden vuosiviikkotuntin valinnaisaine ja sille varavalinta
3. Kaksi yhden vuosiviikkotuntin valinnaisainetta ja niille varavalinnat

8. ja 9. vuosiluokilla tarjottavien Lumijoen peruskoulun valinnaisaineiden kuvaukset

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

8. ja 9. vuosiluokalle on valittava vähintään yksi taide- ja taitoaineiden kahden vuosiviikkotunnin kurssi.

KUVATAIDE

Valinnaisen kuvataiteen laajuus on 2 vuosiviikkotuntia. Sen voi valita joko 8. tai 9. vuosiluokalla taikka molemmilla.

Tavoitteet:

Valinnaisen kuvataiteen tunneilla jatketaan perusopetuksen aihekokonaisuuksien työstämistä. Tavoitteena on syventää kuvallisen ilmaisun taitoja. Taiteen tuntemus ja kulttuurinen osaaminen sisältyvät opiskeltaviin aineisiin. Tarkastellaan myös median ja kuvaviestinnän sisältöalueita. Kurssilla opiskellaan oppilasta erityisesti kiinnostavia kuvataiteen osa-alueita ja löydetään oman kuvailmaisun vahvuudet. Oppilas pohdiskelee omaa menneisyyttä, nykyisyyttä ja tulevaisuutta tekemiensä töiden kautta. Lisäksi tutustutaan taidenäyttelyihin ja omista töistä järjestetään näyttely.

Sisällöt:

Piirustus ja maalaus

- opetellaan kuvaamaan havaintoja eri piirustus- ja maalausvälineillä
- tutustutaan eri tyyleihin ja kuvasympoliikan käyttämiseen kuvailmaisussa
- kehitetään omaa ilmaisua ja kuvataiteellista käsialaa

Keramiikka ja kuvanveisto

- opetellaan hallitsemaan saven työstämistä käsin rakentaen keramiikaksi (dreijaus, lasittaminen)
- yksinkertaisen valutyön valmistus (esim. sementtivalu)
- kolmiulotteisen työn valmistaminen (esim. huone pienoiskoossa)

Grafiikka

- erilaisiin grafiikkamenetelmiin tutustuminen
- grafiikkatyön valmistus oman piirustuksen pohjalta

Taiteen tuntemus

- taidekuvien tulkinnan syventäminen
- maalaustaiteen tyylisuuntiin ja taiteilijoihin tutustuminen
- näyttelykäynnit

Ympäristöestetiikka ja arkkitehtuuri

- ympäristön havainnoinnin liittäminen osaksi kuvataidetyöskentelyä
- arkkitehtuurisen työn suunnittelu ja toteutus (esim. rakennus)

Media ja kuvaviestintä

- digi-/videokameran käytön perusteet
- tarkastellaan kuvaviestinnän käyttöä mediassa ja hyödynnetään kuvaviestintää omissa töissä

Arviointi

Kurssin arviointi tapahtuu ohjaten, keskustellen ja numeroin (lisäksi esim. portfolio/itsearviointi). Todistuservosanaksi annetaan numero.

MUSIIKKI

Tavoitteet:

Musiikin valinnaiskurssin tavoitteena on, että oppilas

- saa mahdollisuuden käyttää ja kehittää omia musiikillisia taitojaan,
- oppii ilmaisemaan itseään musiikillisin keinoin,
- syventää tuntemustaan musiikin eri alueilla,
- oppii toimimaan vastuullisesti ja pitkäjänteisesti ryhmässä,
- saa virikkeitä ja intoa musiikin harrastamiseen

Sisällöt:

Musiikkikurssin tarkoituksena on vahvistaa oppilaan musiikillisia valmiuksia sekä laajentaa ja syventää musiikin yleistietoa sekä tyylituntemusta. Oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet ja aiemmin hankitut taidot otetaan huomioon. Kurssiin voi sisältyä pienoiprojekteja, joissa on yhteyksiä muihin taide- ja taitoaineisiin. Kurssin tuotoksia pyritään esittämään koulun juhlissa ja tapahtumissa. Kurssilla perehdytään bändisoiton perusteisiin ja tutustutaan esim. äänentoistolaitteisiin ja tietokoneen musiikkiohjelmiin. Kurssilla musisoidaan aktiivisesti.

Arviointi:

Kurssilla käytetään eri osa-alueilla monipuolisia arviointimenetelmiä. Todistuservosanaksi annetaan numero.

KÄSITYÖ

Yleiset tavoitteet:

Käsityön opetus vahvistaa ja syventää oppilaiden omasta elämysmaailmasta nousevaa innovointia ja ongelmaratkaisua sekä käsityön tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista. Valinnaisen käsityön kursseilla syvennetään jo opittuja asioita teknisen- tai tekstiilikäsityön osa-alueilla.

TEKNINEN TYÖ (2 vuosiviikkotuntia)

Tavoitteet ja sisällöt:

Teknisen työn valinnaiskurssilla laajennetaan ja syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Kurssiin sisältyy innovointi, muotoilu, kokeilu, tekeminen, työturvallisuus, yrittäjämäinen oppiminen, tiedostaminen ja osallistuminen sekä dokumentointi ja arviointi.

Arviointi:

Käsityön arviointi kohdistuu kokonaiseen käsityöprosessiin. Työskentelyä ja tuotosta voidaan esitellä ja arvioida yhdessä. Oppilasta ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan sekä toteutetaan vertaisarviointia. Voidaan laatia esim. digitaalinen portfolio kurssin sisällöstä ja lisäksi tuotoksia voidaan esitellä koulun info-kanavalla. Todistuservosanaksi annetaan numero.

TEKSTIILITYÖ (2 vuosiviikkotuntia)

Tavoitteet:

Valinnaisessa tekstiilityössä korostuvat oppilaiden yksilölliset valinnat ja suunnitelmien itsenäinen toteuttaminen. Kurssilla pyritään myös syventämään ja laajentamaan aiemmin saavutettuja tietoja ja taitoja.

Sisällöt:

Tekstiilityön valinnaiskursilla laajennetaan ja syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Kurssiin sisältyy innovointi, muotoilu, kokeilu, tekeminen, työturvallisuus, yrittäjämäinen oppiminen, tiedostaminen ja osallistuminen sekä dokumentointi ja arviointi.

Arviointi:

Käsityön arviointi kohdistuu kokonaiseen käsityöprosessiin. Työskentelyä ja tuotosta voidaan esitellä ja arvioida yhdessä. Oppilasta ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan sekä toteutetaan vertaisarviointia. Voidaan laatia esim. digitaalinen portfolio kurssin sisällöstä ja lisäksi tuotoksia voidaan esitellä koulun info-kanavalla. Todistusarvosanaksi annetaan numero.

KOTITALOUS

Valinnainen kotitalous antaa eväitä arkeen ja juhlaan. Käytännön töitä tehdään itsenäisesti, pareittain ja ryhmässä. Näin kehittyvät niin yhteistyö- kuin käytännön taidot, tietotaito karttuu, luovuus ja vastuullisuus kasvavat. Opinnoissa korostuu oppijan oma aktiivisuus tietojen ja taitojen hankinnassa ja vahvistumisessa. Oppimis- ja kotitehtävien myötä, yhdessä kotien kanssa, tuetaan oppijoiden omaa sisäistä yrittäjyyttä ja itsenäistymistä.

Tavoitteet:

Oppiaineen tärkeimpänä tavoitteena on monipuolinen kotitaloudellinen osaaminen. Taitojen lisääntyessä ja kuluttajatietouden kasvaessa oppijan kyvyt selvitä arjesta vahvistuvat. Näin kasvaa myös rohkeus ottaa vastuuta sekä itsestä että ympäristöstä aktiivisena kansalaisena.

Sisällöt:

Oppijoita kannustetaan huomioimaan hyvät tavat. Oppiminen on elämyksellistä ja kokemuksellista, kaikki aistit ovat oppimisprosessissa mukana. Oppijaa tuetaan esimerkiksi ohjeiden sekä pakkausmerkintöjen lukemiseen, ja täten monilukutaito harjaantuu. Kotitaloudessa perehdytään sekä suomalaiseen että kansainväliseen ruokakulttuuriin. Oppijaa ohjataan itsenäisiin ja vastuullisiin ruokavalintoihin ja ateriasuunnitteluun. Saatavilla olevaa teknologiaa hyödynnetään esityksissä.

Arviointi:

Arviointi on monipuolista ja oppilasta kannustavaa. Jonkin toisen kotitalouden osa-alueen hyvää osaamista vahvempi taso kompensoi heikomman alueen kotitaloudellista osaamista. Oppijan harrastuneisuus otetaan valinnaisen kotitalouden arvioinnissa huomioon. Todistusarvosanaksi annetaan numero.

Opetusta voidaan eriyttää oppiaineen painotuksilla tai karsimisella tilanteesta riippuen. Opetuksen tukena käytetään tietotekniikkaa ja ryhmän sekä opettajan työskentelyn tukena on säännöllisesti koulunkäynninohjaaja.

Valinnaiset aineet

8. ja 9. vuosiluokalle on valittava vähintään yksi kahden vuosiviikkotunnin valinnaisaine. Se voi olla toinen taide- ja taitoaineiden kurssi, B2-kieli tai tietotekniikka. Valinnaisen B2-kielen laajuus on vähintään neljä vuosiviikkotuntia, joten se on valittava sekä 8. että 9. vuosiluokalle.

VALINNAINEN KIELI, SAKSA TAI ESPANJA (B2-kieli)

Valinnaisen kielen tavoitteena on kehittää oppilaan kielitaitoa ja kulttuurisen moninaisuuden ymmärtämistä. Valinnaisen B2-kielen laajuus on vähintään neljä vuosiviikkotuntia. Tämä toteutuu siten, että **sekä** 8. vuosiluokalla **että** 9. vuosiluokalla B2-kieltä opiskellaan kaksi vuosiviikkotuntia.

Tavoitteet ja sisällöt:

Kielitaito

Tavoitteena on, että kielenkäyttö olisi mahdollisimman asianmukaista, luonnollista ja oppilaalle merkityksellistä. Oppilas oppii kommunikoimaan puhekeskustelun tukemana henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä ja välittömiin tarpeisiin liittyvissä puhetilanteissa. Hän oppii ymmärtämään helposti ennakoitavia arkielämään liittyviä kysymyksiä, ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja. Hän oppii lukemaan arkielämään liittyviä ennakoitavissa olevia yksinkertaisia viestejä. Pelillisyyden, musiikin ja toiminnallisuuden avulla oppilaat saavat mahdollisuuden kokeilla kasvavaa kielitaitoaan.

Kulttuuritaidot

Oppilas oppii tuntemaan ja ymmärtämään kohdekulttuuria sekä tutustumaan oman kulttuurinsa ja kohdekulttuurin välisiin keskeisiin yhtäläisyyksiin ja eroihin.

Opiskelustrategiat

Oppilas oppii käyttämään rohkeasti kielitaitoaan ja hyödyntämään muissa kielissä hankkimiaan tietoja, taitoja ja strategioita. Hän oppii arvioimaan omaa työskentelyään ja kielitaitonsa eri alueita suhteessa tavoitteisiin.

Arviointi:

Todistusarvosanaksi annetaan numero.

TIETOTEKNIikka (2 vvt)

Valinnaisen tietotekniikan laajuus on 2 vuosiviikkotuntia. Sen voi valita joko 8. tai 9. vuosiluokalla taikka molemmilla.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on antaa yleiskuva tietotekniikan käytöstä ja mahdollisuuksista sekä oppia käyttämään yleisimpiä tietokoneohjelmia.

Sisällöt:

Teoria

Tietotekniikan peruskäsitteitä, käytettävissä olevaan laitteistoon tutustuminen, yleiskuva tietokoneohjelmista ja virustorjunnasta.

Office-ohjelmat

Taulukkolaskennan ominaisuudet, taulukoiden luonti ja niiden muokkaaminen, kaaviot ja tietokannat; Tekstinkäsittely ja – muokkaus; Diaesitysten luominen

Www-materiaalin tuottaminen

Sivuston suunnittelu, tekstin lisääminen ja muokkaaminen, linkit, taulukot, kuvien lisääminen, tekijänoikeudet, tietoturva, testaaminen, siirto palvelimelle ja ylläpito

Editointi

Digikameralla kuvaaminen, kuvien- ja videoiden editointi ja muokkaus; Äänieditointiohjelman käyttö

Ohjelmointi

Tutustutaan ohjelmointikieleen

Arviointi:

Numeroarviointi tuntityöskentelyn ja tuotosten perusteella.

ÄIDINKIELI, KIRJALLISUUS JA ILMAISUTAITO (1 vvt)

Tavoitteet:

Tavoitteena on antaa oppilaalle lisävirikkeitä äidinkielen kirjallisuuden opiskeluun.

Sisällöt:

Kurssilla syvennetään yhteisessä opetuksessa käsiteltyjä äidinkielen ja kirjallisuuden eri osa-alueita. Mahdollisuus perustaa kirjallisuuspiiri, jossa tavoitteena on lukudiplomin suorittaminen. Ilmaisutaitoa on noin puolet tunneista. Tehdään näytelmä ja pienempiä suullisia harjoituksia.

Arviointi:

Arvostellaan merkinnällä hyväksytty suoritus (S) /hylätty (H).

ENGLANTI (1 vvt)

Valinnaisen englannin laajuus on 1 vuosiviikkotunti. Sen voi valita joko 8. tai 9. vuosiluokalla taikka molemmilla.

Tavoitteet ja sisällöt:

Kurssi laajentaa, syventää ja täydentää oppilaan taitoja ja tietoja englannin kielessä. Kurssin lopullinen sisältö määräytyy oppilaiden omien toiveiden mukaisesti. Painoalueina ovat mm. keskustelu- ja ääntämisharjoitukset, sanavaraston laajentaminen ja omien tekstien tuottaminen. Kurssilla tutustutaan lisäksi syvällisemmin englanninkielisiin maihin ja niiden kulttuureihin.

Tavoitteena on saada oppilas kokemaan onnistumisen iloa sekä rohkaista häntä käyttämään kielitaitoaan monipuolisesti.

Arviointi:

Arvostellaan merkinnällä hyväksytty suoritus (S) /hylätty (H).

RUOTSI (1 vvt)

Tavoitteet ja sisällöt:

Jo tunneilla käsiteltyä ainesta kerrataan eri työtavoin painottaen suullisia ja kuunteluvalmiuksia.

Arviointi:

Arvostellaan merkinnällä hyväksytty suoritus (S) /hylätty (H).

LIIKUNTA (1 vvt)

Tavoitteet:

Oppilas tutustuu uusiin liikuntamuotoihin. Hän toimii reilun pelin hengen mukaisesti toiset huomioon ottaen. Hän saa onnistumisen elämyksiä liikunnan avulla sekä iloa ja virkistystä.

Sisällöt:

Liikuntatuntien sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Tarkoituksena on tutustua lähiseudun tarjoamiin liikuntamahdollisuuksiin ja monipuolistaa koululiikuntaa tutustumalla sellaisiin liikuntamuotoihin, joita ei ehditä perusopinnoissa käymään läpi. Tuntien sisällöt voidaan valita erilaisista liikuntalajeista ja syventää jo opittuja lajitaitoja.

Arviointi:

Arvostellaan merkinnällä hyväksytty suoritus (S) /hylätty (H).

TEKNINEN TYÖ (1 vvt)

Tavoitteet ja sisällöt:

Teknisen työn valinnaiskursilla laajennetaan ja syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Kurssiin sisältyy innovointi, muotoilu, kokeilu, tekeminen, työturvallisuus, yrittäjämäinen oppiminen, tiedostaminen ja osallistuminen sekä dokumentointi ja arviointi.

Arviointi:

Käsityön arviointi kohdistuu kokonaiseen käsityöprosessiin. Työskentelyä ja tuotosta voidaan esitellä ja arvioida yhdessä. Oppilasta ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan sekä toteutetaan vertaisarviointia. Voidaan laatia esim. digitaalinen portfolio kurssin sisällöstä ja lisäksi tuotoksia voidaan esitellä koulun info-kanavalla. Arvostellaan merkinnällä hyväksytty suoritus (S) /hylätty (H).

TEKSTIILITYÖ (1 vvt)

Tavoitteet:

Valinnaisessa tekstiilityössä korostuvat oppilaiden yksilölliset valinnat ja suunnitelmien itsenäinen toteuttaminen. Kurssilla pyritään myös syventämään ja laajentamaan aiemmin saavutettuja tietoja ja taitoja.

Sisällöt:

Tekstiilityön valinnaiskursilla laajennetaan ja syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Kurssiin sisältyy innovointi, muotoilu, kokeilu, tekeminen, työturvallisuus, yrittäjämäinen oppiminen, tiedostaminen ja osallistuminen sekä dokumentointi ja arviointi.

Arviointi:

Käsityön arviointi kohdistuu kokonaiseen käsityöprosessiin. Työskentelyä ja tuotosta voidaan esitellä ja arvioida yhdessä. Oppilasta ohjataan arvioimaan omaa oppimistaan sekä toteutetaan vertaisarviointia. Voidaan laatia esim. digitaalinen portfolio kurssin sisällöstä ja lisäksi tuotoksia voidaan esitellä koulun info-kanavalla. Arvostellaan merkinnällä hyväksytty suoritus (S) /hylätty (H).

KOTITALOUS (1 vvt)

8. luokka: ” Kotikokin keittokirja”

Tavoitteet:

”Nuori lähtee maailmalle. Mitä omassa keittiössä tehdään?” Tavoitteena on oppia valmistamaan terveellistä arkiruokaa juhlatilanteita unohtamatta.

Sisällöt:

Tunneilla kootaan ”keittokirja” pitkälti oppilaiden omien suunnitelmien pohjalta. Opetus on oppilaskeskeistä. Tunneilla kerrataan ja syvennetään elintarvikehygieniaan, taloudellisuuteen ja kuluttajakasvatukseen liittyviä asioita.

Arviointi:

Arvostellaan suoritusmerkinnällä hyväksytty suoritus (S) /hylätty (H). Hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan aktiivinen osallistuminen käytännön työskentelyyn. Pyritään myös siihen, että oppilas osaa itse arvioida omaa työskentelyään, ryhmänsä yhteistyötä ja työnsä tuloksia.